

GÁLATAS

Saludo

¹ Núa Pablo nubànùacué pirí cuyàluta. Apóstolca núa, Dios ibànùèrica nucàlidacaténá itàacái wenàiwicanái irí. Càmitaté wenàiwica níái càì imàaca núa apóstolpiná càmitaté nacái wenàiwica níái càì ibànùà núa nucàlidacaténá Dios itàacái. Néese yái Jesucristoca yácata ibànùèrica núa. Idéca nacái Dios ibànùaca núa, yái Wáaniri Dios imichàidéericaté Jesucristo yéetácáisi ícha. ² Macáita níái wéenánáica núapichéeyéica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, nawàwalicuéca pía. Nubànùacué pirí cuyàluta píacué macáita yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái ìwacáidáyaquéeyéicawa yàcalé imanùbaca Galacia yàasu cáli ínatéeyéica ìyaca. ³ Nusutácué Wáaniri Dios ícha pirípinácué, Wáiwacali Jesucristo nacái namàníinápinácué pirí cayábéeri mawèníiri iyú namàacáanápínácué nacái pìyaca matuíbanáiri iyú. ⁴ Yái Jesucristo imàacacaté icáucawa yéetácaténáwa wáichawalíná, ipíchaná Dios yùuwichàidaca wía wabáyawaná ìwalísewa. Càité Jesucristo imànica iwasàacaténá wía ícha yái báawéeri èerica càide iyúwaté Wáaniri Dios iwàwáaná imànica walí, yái Wacuèriná Diosca. ⁵ ¡Iná wàacué Dios irí cayábéeri càiripináta, yái cachàíníiri íiwitáiseca ìyéerica chènuniré cáimiétaquéeri iyú, icànéeri nacái icamaláná mèlumèluíri irícuwa! Báisíta, amén.

No hay otro mensaje de salvación

6 Máinícué achúmaca nuwàwa nuínáidacawa nuémíaca piináwaná ìwali, càulenáca nacái nuebáidaca yái náimáanáca pìwalicué piwènúadacasacué píiwitáisewa caquialéta Dios ícha. Dios idéca imáidacuéca pía yéewanápinácué Cristo imànica pirí cayábéeri mawèníri iyú quéwa pidécuéca piwènúadaca píiwitáisewa peebáidacaténácué cachìwéeri tàacáisi áibanái íiméerica ìwali iwasàanápinásacué pía Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha. 7 Quéwa canáca áiba tàacáisi báisíri iwasèeripináca wía Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha. Néese nàyaca meedá áibanái pìatalécué imènàdéeyéicuéca pía cachìwéeri tàacáisi iyú íná báawaca píiwitáise píapichawáaca. Nawàwa nacái nawènúadaca Dios itàacái báawacaténá namànicaní, yái tàacáisi icàlidéerica Cristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha. 8 Quéwa, péemiácué cayába, áibanácaalí icàlidacué pirí áiba tàacáisi méetàuculéeri ícha yái wacàlidéericatécué pirí, yásí Dios yùuwichàidacani càiripináta. Càita nacái nucàlidacaalícué pirí áiba tàacáisi, yásí Dios yùuwichàidaca núa càiripináta. Càita nacái chènuníséeri ángel icàlidacaalícué pirí áiba tàacáisi, yásí Dios yùuwichàidacani càiripináta. 9 Nudéca nucàlidacuéca piríni quéwa siúcade nucàlidacuéca pirí àniwani: Aibacaalí icàlidacué pirí áiba tàacáisi méetàuculéeri ícha yái wacàlidéericatécué pirí, yá Dios yùuwichàidéeripiná càiripináta.

10 Càmita quirínama nucutá cayábaténá meedá wenàiwicanái iicáca núa, néese nucutáca cayábaténá Dios iicáca yái numànírica. ¡Núalimáidacaalí mamáalàacata numànica meedá càide iyúwa casímáiná wenàiwicanái iicácatá, néese

càmita Cristo yàasu wenàiwica núatá!

Cómo llegó Pablo a ser apóstol

¹¹ Píacué nuénánáica, nuwàwacué píalíacawa ìwali yái tàacáisi nucàlidéericuéca pirí Jesucristo ìwali, yái tàacáisi ímérica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha. Càmitaté èeri minanáí níái càì ichùnìaca yái tàacáisi náalíacái iyúwa. ¹² Càmitaté wenàiwicanáí níái càì imàaca nulí yái tàacáisica. Càmita nacái néewáida núa càì. Néese Jesucristocata yái imàaquérica núalíacawa nucàlidacaténá wenàiwicanáí iríni.

¹³ Pidécuéca péemiaca nuináwaná ìwali càinácaalíté numànica bàaluité nuèpunícaalítéwa càide iyúwa judíonáí yéewáidáaná. Píalíacuéwa nùuwichàidacaté Dios yàasu wenàiwica mamáalàacata, máiní báawéeri iyú, níara yeebáidéeyéicaté Jesucristo itàacái. Nunúacaté manùbéeyéi numáalàidacaténá nía.

¹⁴ Nuèpunícáinátéwa càide iyúwa judío íiwitáise iyáaná, yáté máiní numànica cachàiníiri iyú náicha madécaná nunacáiyéicawa nuénánáí judíoca máinicáináté cachàiníwanáí náicha numànicaté macáita machacàníiri iyú càide iyúwa wàawirináimi judío íiwitáise ímáaná. ¹⁵ Quéwa ipíchawáiseté numusúaca nuicáca èeri, Dios yeedácaté núa nuíbaidacaténá irípiná. Yá cáininácáiná Dios iicáca núa, íná imànica nulí cayábéeri mawèníiri iyú imáidáanápináté núa nuíbaidacaténá irípiná. Néese Dios íináidacatéwa imàacáanápináté nuicáca Jesucristo. Yáté nuicácani. ¹⁶ Dios imàacacaté núalíacawa Dios Iiricani yái Jesucristoca, yéewanápiná nucàlidaca yái tàacáisi Jesucristo ìwali

càmíiyéi judío irí. Idécanáamité Dios imàacaca nuicáca Iiri, yá càmítaté nuwàwacutá áibanái wenàiwica yéewáidáanápínaté núa. ¹⁷ Càmítaté nacái nùawa Jerusalén ìyacàlená néré nuicácatená níara apóstolca, Dios imáidéeyéicaté nupíchawáise. Càmítaté nusutá nuémìawa nía nùasu tàacáisi ìwali Dios imàaquéericaté nulí. Néeseté nùacatéwa machacànita Arabia yàasu cáli néré. Néesetécáwa nuèpùacawa Damasco ìyacàlená néré.

¹⁸ Néeseté máisiba camuí idénáami, yá nùacatéwa átata Jerusalén ìyacàlená néré, nupáchiacáténaté Pedro néré, idàbáanaté nùacawa yéewanápiná nualía nuicáca Pedro. Yáté nuyamáacawa Pedro yáapicha quince èeri. ¹⁹ Quéwa canácata nuíquéeri áibanái apóstol, abéerita Santiagoquéi nuicá, yái Wáiwacali iméeréerica. ²⁰ Núumacué pírí báisiri iyú, abéerita Jesucristo yái càì imàaquéericaté nualíacawa itàacái. Dios yáalíacawa nucàlidacuéca pírí báisiri iyúni.

²¹ Néese idécanáamité nupáchiaca néré, yáté nùacawa Siria yàasu cáli néré, Cilicia yàasu cáli néré nacái. ²² Níara wéénánái yeebáidéeyéicaté Cristo itàacái ìwacáidáyaquéeyéicatéwa yàcalé imanùbaca Judea yàasu cáli íinata, càmíiyéicáwaté yáalía iicáca núa. ²³ Néemìacáitaté nuináwaná ìwali. Càì náimacaté nùwali: “Yáta yùuwichàidéericaté wía bàaluité, yái iwàwéericaté imáalàidaca wía ìwalíise yái weebáidáanáca Jesucristo itàacái, siùcade yàaca yàalàaca wenàiwica neebáidáanápíná Jesucristo itàacái”, càì náimacaté nùwali. ²⁴ Yá nàacaté Dios irí cayábéeri nùwali Dios iwènúadacáinaté irípináwa nuíwítáise.

2

Los otros apóstoles aceptan a Pablo

¹ Néeseté catorce camuí idénáami, yáté nuèpua nùacawa Jerusalén iyacàlená néré àniwa Bernabé yáapicha, yá nutécaté Tito núapichawa. ² Nùacatéwa néré Dios ichùulìacáináté nùanápínáwa néré. Néeseté Jerusalén iyacàlená néenibàa nùacawa nàatalé níara nacuèrinánái cáimiétacanéeyéica, watàanicaténá wáapichawáaca méetàucuta áibanái íicha. Yá nucàlidacaté nacuèrinánái irí yái tàacáisica nucàlidéerica càmiyéi judío irí, íiméerica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Nuwàwacaté cayábaca néemiaca nùasu tàacáisi ipíchanaté canáca iwèni yái íibaidacalésica numàníricaté Dios irípiná, càita nacái yái íibaidacalési numànírica siùcade. ³ Néenialíté abénaméeyéi cachìwéeyéica nacàlidacaté iwàwacutáanása namànica circuncisión Tito irí, yái núapichéerica griegosàiri, càmirica judío. Quéwa níái nacuèrinánáica càmitaté nachùulia Tito namàníinápíná irí circuncisión. ⁴ Níara ichùulièyéicaté namàníinápíná circuncisión Tito irí, cachìwéeyéica nía meedá icàlidéeyéicaté iináwanáwa neebáidáanása Jesucristo itàacái. Nawàlùacatéwa wèewiré ibàacanéeri iyú. Yá nawàwacaté nacháawàaca waináwaná ìwali càmicáináté wamàni macái càulenéeri wawàsi profeta Moisés ichùulièricaté israelitanái imànica nàacaténáté Dios icàaluíniná. Quéwa Cristo Jesús iwasàacaté wía Moisés yàasu tàacáisi íicha. Càité cachìwéeyéi namànica nawàwacáináté nadacùaca wía wamàníinápínáté àniwa càide iyúwa Moisés ichùulianá israelitanái bàaluité. ⁵ Quéwa càmitaté

weebá nataacái ibatàa abéeri momentopináta, wawàwacáináté wacùacuéca pirípináni yái tàacáisi báisíirica íméerica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha mawèníri iyú.

⁶ Níái nacuèrinánái áibanái iiquéeyéica cáimiétaquéri iyú, càmitaté nachùulia nucàlidáanápíná áiba wawàsi wàlisài càmiyeyí judío irí, néese cayábacaté naicáca nucàlidáanáté Jesucristo iináwaná. Quéwa càmitaté nucutá cayábaanápíná naicáca núa éwita cáimietacanéyeyéicáaníta nacuèrinánáica nía, càmicáiná Dios iicá abéeri wenàiwica iyúwa cayábéeri áibanái ícha. ⁷ Càmitaté nachùulia nucàlidáanápínáté áiba wawàsi wàlisài, néese náimacaté nùwali báisícata Dios ichùuliacaté nucàlidáanápíná itàacái càmiyeyí judío irí, yái tàacáisi íméerica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha; càité nacái Dios ichùuliacaté Pedro icàlidáanápíná yái tàacáisi judiónái irí. ⁸ Dios ibànùacáináté Pedro iyúwa apóstol icàlidacaténá Jesucristo iináwaná ìwali judiónái irí. Càita nacái Dios ibànùaca núa iyúwa apóstol nucàlidacaténáni càmiyeyí judío irí.

⁹ Ináté Santiago, Pedro nacái, Juan nacái, níái áibanái iiquéeyéicaté iyúwa nacuèrinánáiwa, níata yáaliacatéwa Dios imànicaté nulí yái cayábéerica mawèníri iyú, imàacacaténáté nucàlidaca itàacái càmiyeyí judío irí. Néseté náibàaca nacáapiwáaca wáapicha, núa, Bernabé nacái náasáidacaténá casímáica naicáca wía iyúwa nàacawéeyéináwa iyúudèeyéica nía. Yáté abédanamata náiwitáise nacái wáapicha wacàlidáanápínáté Jesucristo iináwaná ìwali càmiyeyí judío irí idècunitàacá

áibanái apóstol íbaidaca Dios irípiná nacàlidacaténá itàacái judíonái irí. ¹⁰ Nasutácaté wáicha abéeri wawàsi meedá wayúudàanápináté catúulécanéeyéi wenàiwica, yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Càita núalimáidaca numànica cáalíacáiri iyú càiripináta.

Pablo reprende a Pedro en Antioquía

¹¹ Quéwa Pedro idécanáamité yàanàaca Antioquía iyacàlená néré, néese núalàacani cachàiníiri iyú imànicáináté yàacawa áiba wawàsi báawéeri. Càité imànica: ¹² Quéchatécáwa Pedro imànicaté cayábéeri, yáté iyáaca iyáacaléwa wéenánái yáapicha, níara cà míiyéica judío yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Néeseté abénaméeyéi judío yàanàaca néré nacái, níái judío Santiago ibànuèyéicaté néré, Jerusalén iyacàlená néeséeyéi. Idécanáamité nàanàaca, yá báawacaté naicáca Pedro, yàacawéeridacáináté cà míiyéi judío. Ináté Pedro iwènúacawa cà míiyéi judío ícha yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, càmitaté iyáa iyáacaléwa náapicha cà quirínama cáalucáináté Pedro iicáca níái judío yàanèyéicaté Jerusalén néese, casacàacáiná judíonái iicáca cà míiyéi judío. ¹³ Néeseté áibanái judío iyéeyéicaté yàcalé irìcu yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, abédanamata namànica náiwitáisewa Pedro yáapicha, namànicaténá càide iyúwa pucháibéeyéi íiwitáise. Yáté càmita quirínama Bernabé yàacawéeridaca wéenánái cà míiyéi judío. ¹⁴ Nuicácaté càmita namàníná càide iyúwa báisíiri tàacáisi yéewáidáaná wía, yái tàacáisi ímérica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha mawèníiri iyú,

cawinácaalí wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo. Inaté nùalàaca Pedro cachàiniiri iyú nàacuéssemi macáita níai yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái ìwacáidáyaquéeyéicatéwa néré. Núumacaté Pedro irí: “Pía judíosàirica, quéechatécáwa piacawéeridacaté wéenánái càmíiyéica judío càide iyúwa càmíiri judío, píaliácáinátéwa cáinináca Dios iicáca macái wenàiwica íiwitáaná abédanamata, íná ¿cáná pichùulia càì nàyaca càide iyúwa judío íiwitáise iyáaná, níai wéenánái càmíiyéica judío yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái?” càité núumaca Pedro irí.

Los judíos y los no judíos alcanzan la salvación por la fe

¹⁵ Néeseté núumaca Pedro irí: “Pía, núa nacái, wíata asáiyéi iyúwa judíonái, càmítaté wamàni iyúwa càmíiyéi judío imàníiná, càmíiyéica yeebáida Dios itàacái profeta Moisés itànèericaté. ¹⁶ Quéwa éwita judíocáaníta wía, càicáaníta wáaliácawa càmita mabáyawaná Dios iicáca wía ìwalíise yái wamàníináca càide iyúwa Dios itàacái íimáaná profeta Moisés itànèericaté. Néese mabáyawanáca Dios iicáca wía abéerita ìwalíise yái weebáidáanáca Jesucristo. Iná wía nacái judíoca wadéca weebáidaca Jesucristo yéewanápiná mabáyawanáca Dios iicáca wía ìwalíise yái weebáidáanáca Jesucristo, càmita ìwalíise yái wamàníináca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná. Canácáiná wenàiwica Dios iiquéeri mabáyawanéeri iyú ìwalíise yái imàníináca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná”, núumacaté Pedro irí.

17 Uwé, càita weebáidaca: Mabáyawanáca Dios iicáca wía wàyacáiná abédanamata Cristo yáapicha. Iná áibanái judío càmiyéi yeebáida Cristo náimaca wàwali càicasa wíade iyúwa càmiyéi judío cabáyawanéeyéica, càmicáiná wachùulia wenàiwica namànica macáita càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná. Iná náimaca Cristo idécasa cabáyawanáca imànica wía. ¡Càmírita! 18 Néese cabáyawanáca wía báisíiri iyú wèepùacaalí wéewáidaca wenàiwica iwàwacutáanápinása namànica càide iyúwa profeta Moisés yàasu tàacáisi ichùulianá yéewacáténása cayábaca Dios iicáca wía. Wadéca wáasáidaca càmita Dios iicá wía mabayawanéeri iyú ìwalíse yái cayábéerica wamànírira. 19 Yái tàacáisi Dios imàaquéericaté profeta Moisés irí yásáidacaté nulí iwàwacutáanáaté nuétácawa nubáyawaná ichùuliacawa càmicáináaté nudé numànica macáita machacàníiri iyú càide iyúwa Dios itàacái ichùulianá wía. Quéwa Cristo yéetácátéwa cruz ìwali nuíchawalíná ipíchaná Dios yùuwichàidaca núa nubáyawaná ìwalísewa. Siùcade nùyaca abédanamata Cristo yáapicha. Iná yái tàacáisi Dios imàaquéericaté Moisés irí càmita quirínama icháawàaca nubáyawaná. Càmita nacái nucutá Dios iwasàaca núa yàasu yùuwichàacáisi íichawa ìwalíse yái numànínáca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná. Càité Dios imànica nulí nùyacáténá machacàníiri iyú siùcade càide iyúwa Dios iwàwáaná. 20 Siùcáisede càmita nùya nucáuca iyúwa, néese Cristo icáuca iyúcata càì nùyaca. Iná yéewa idècunitàacá nùyaca cháì èeri irícu, yá nuebáidaca Dios Iiri itàacái, yái cáininéericaté iicáca núa, imàaquéericaté nacái icáuca yéetácáténáwa

nuíchawalíná. ²¹ Càmita caná iwèni nuicáca yái Dios imànínáca walí cayábéeri mawèníri iyú, néese núaliácawa Cristo yéetácatéwa wáichawalíná wabáyawaná ìwalíise yéewanápiná mabáyawanáca Dios iicáca wía. Néeni, mabáyawanácaalíté Dios iicáca wía ìwalíise yái wamànínáca càide iyúwa itàacái bàaluisàimi ichùulianá wamànicá, yá canáca iwèni meedá yái Cristo yéetáanácawatá.

3

La ley o la fe

¹ ¡Píacué Galacia yàasu cáli néeseéyéica, càmítacué pínáidawa cáaliácáiri iyú! Aiba wenàiwica idéca ichìwáidacuéca pía, íná pínáidacuécawa máiwitáiséeri iyú, yá pidécuéca peebáidaca cachìwéeri tàacáisi. Nucàlidacatécué pirí Jesucristo iináwaná ìwali máini machacàníri iyú. Nucàlidacatécué pirí Cristo yéetáanátéwa cruz ìwali wáichawalíná. Yáté píaliácuéwa cayába amaléeri iyúni cáná yéewaná Jesucristo yéetácatéwa, càide iyúwa nudéca nacáicaalícué numàacaca piicácani pituí iyúwa. ² Péemiàcué cayábani: Píaliácuéwa Espíritu Santo càmítaté iwàlùawa piwàwaliculé ìwalíise yái pimànínácuéca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná, yái tàacáisi Dios imàaquéricaté profeta Moisés irí. ¡Càmíirita! Néese Espíritu Santo iwàlùacatécué piwàwaliculé peebáidacáinaté yái tàacáisi péemièricatécué, yái Jesucristo iináwanáca, iwasàa wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Iná píaliacatécué amaléeri iyúni Espíritu Santo càmítacué iwàlùawa piwàwaliculé ìwalíise yái pimànínáca iyúwa

Moisés yàasu tàacáisi ímáaná. ³ ¿Cánásicué yéewaná máini máiwitáiseca pía? Pidàbacatécué pèepunícawa Cristo yáapicha Espíritu Santo ichàini iyú, Iná siùcade, ¿cánácué piwàwa pialimáidaca piyaca machacàníiri iyú pichàini iyúcuéwa meedá? ⁴ Yái Espíritu Santo idéca imànicuéca pirí madécaná cayábéeri. ¿Cánácué piwàwa piúcaca píichawa siùcade meedá macáita yái cayábéerica? ¡Nutuíyàaca càmlínápinácué pimàni cà! ⁵ Dios idéca imàacacuéca pirí Espíritu Santo, yá siùcade Dios imànica iyaca pèewi yái canáca áiba yáaliméeri imànica. Dios càmitacué imàni pirí càiri cayábéeri ìwalíse yái pimàníinácuéca càide iyúwa itàcái bàaluisàimi ímáaná, yái tàacáisi Dios imàaquéericaté profeta Moisés irí. Néese Dios imànicuéca pirí yái cayábéerica ìwalíse yái peebáidáanácuéca tàacáisi péemièricatécué Cristo ìwali.

⁶ Abraham yeebáidacaté Dios, yáté mabáyawanáca Dios iicàceni. ⁷ Iná iwàwacutácué pialíacawa cawinácaalí yeebáidéeyéica Dios càide iyúwaté Abraham yeebáidáaná, Dios iicáca nía iyúwa báisiyéi Abraham itaquénáinámi. ⁸ Dios itàcái yáasáidaca walí Dios ínáidacatéwa bàaluité iwasaanápinaté càmiyéi judío nabáyawaná íchawa, yéewacaténá mabáyawanáca iicáca nía, cawinácaalí yeebáidéeyéipinacaté Dios. Càité Dios icàlidaca Abraham iríni bàaluité, yái tàacáisi cayábéerica. Dios ímacaté Abraham irí: “Numànipiná cayábéeriwa macái èeri mìnánái irí yeebáidéeyéica núa càide iyúwa peebáidáaná”, ímacaté yái Diosca. ⁹ Iná yéewa macáita wenàiwica cawinácaalí yeebáidéeyéica, Dios imànica nalí

cayábéeri càide iyúwaté imàníná Abraham írini, yái yeebáidéericaté Dios nacái.

¹⁰ Abénaméeyéi wenàiwica iwàwaca mabáyawanáca Dios iicáca nía ìwallise yái namànínáca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná. Quéwa càmita náalimá namànica machacàníiri iyú macáita càide iyúwa yái tàacáisi ichùullaná namànica. Iná cabáyawanáca nía, iwàwacutá nacái néetácawa nabáyawaná ichùullacawa, yácáiná áiba profeta itànàacaté Dios itàacái ímérica: “Iwàwacutá yéetácawa ibáyawaná ichùullacawa cawinácaalí càmírica imàni mamáalàacata macáita càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ichùullaná”, ímaca. ¹¹ Iná wáallacawa amaléeri iyúni canácata wenàiwica mabáyawanéeripiná Dios iicáca ìwallise yái imànínáca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná. Yácáiná áiba profeta itànàacaté Dios itàacái ímérica: “Mabáyawanáca Dios iicáca níawamita yeebáidéeyéica Dios. Nàyapiná Dios yáapicha càiripináta”, ímaca yái Dios itàacáica. ¹² Quéwa yái tàacáisi Moisés itànèericaté càmírita ichùulla wenàiwica yeebáidáanápiná Dios, néese yái tàacáisi ímacáita meedá: “Cawinácaalí imànírica càide iyúwa yái tàacáisi ímáaná, yáta mabáyawanéeripiná Dios iicáca”, ímaca. Quéwa canácata èeri mìnali yáaliméeri imànica càide iyúwa yái tàacáisi ímáaná, ínáté iwàwacutá macáita wéetácawa wabáyawaná ichùullacawa.

¹³ Cristo idéca iwasàaca wía ícha yái yùuwichàacáisi yàanèeripináca wàwali ìwallise yái càmínáca wamàni càide iyúwa Dios itàacái ímáaná, yái tàacáisi Moisés itànèericaté. Dios

imàacaté yàasu yùuwichàacáisi yàanàaca Cristo ìwali yéetácaténátéwa wáichawalíná. Wáalíacawa Dios yàasu yùuwichàacáisi yàanàacaté Cristo ìwali yácáináté áiba profeta itànàacaté Dios itàacái íiméerica: “Cawinácaalí nachanàidéerica àicu ìwali yéetácaténáwa, náimapiná ìwali Dios idéca yùuwichàidacani manuísíwata”, íimaca. ¹⁴ Càité Cristo Jesús yéetácatéwa píichawalínácué yéewanápiná Dios imànicuéca nacái pírí yái cayábéerica icàlidéericaté ìwali Abraham irí, piácué càmiyéica judío yeebáidéeyéica Cristo Jesús itàacái, yéewanápiná nacái macáita wía weedáca Espíritu Santo wawàwaliculéwa càide iyúwa Dios íimáaná weebáidacaalí Jesucristo itàacái.

La ley y la promesa

¹⁵ Piácué nuénánáica, siùcade nucàlidacué pírí comparación nàwali níái cháí èeri irìcuyéica: Asìali imànicaalí wawàsi áiba wenàiwica yáapicha, yá natànàaca nàasu wawàsi iináwaná ìwaliwa cuyàluta irìcu. Néese natànàaca náipidenáwa cuyàluta irìcu náasáidacaténá cawènírìciani, yái wawàsi namànírìca náapichawáaca. Yá canáca yéewaná áiba wenàiwica yúucaca yái wawàsica, càmita nacái yéewa áiba wenàiwica itùculiádaca tàacáisi quiríta. ¹⁶ Càité nacái Dios icàlidaca Abraham iríni cáimiétacanéeri iyú imànínápináté Abraham irí cayábéeri, itaquérinámi irí nacái. Yái tàacáisi càmita íima “itaquénánámi”, íimáanáca manùbéeyéi, néese íima “itaquérinámi”, íimáanáca abéeri wenàiwica. Yái Abraham itaquérinámi yácata yái Cristoca. ¹⁷ Yácata nuwàwéericuéca núumaca pírí: Dios imànicaté wawàsi Abraham

yáapicha, néese cawènírica Dios imànica yái wawàsi íipidená ìwaliwa máini cáimiétacanéeri iyú. Néeseté cuatrocientos treinta camuí Abraham yàasu èeri idenáamité àniwa, yá Dios imàacacaté itàacáíwa profeta Moisés irí, nalípiná níara israelitaca. Moisés yàasu tàacáisi càmita yéewa canéerica iwèni imànica yái idàbáanéeri wawàsica Dios imàníricaté Abraham yáapicha. Càmita nacái yéewa Moisés yàasu tàacáisi canéerica iwèni imànica Dios itàacái bàaluitéeri cachàiniwanái Moisés yàasu tàacáisi íicha, Dios icàlidacáináté Abraham iríni cáimiétacanéeri iyú madécaná camuí Moisés yàasu tàacáisi ipíchawáiseté. ¹⁸ Càmita Dios imàni walí cayábéeri ìwalíse yái wamànínáca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná. Néese Dios icàlidacaté Abraham iríni cáimiétacanéeri iyú imànínápínáté nalí cayábéeri mawèníri iyú, cawínacaalí yeebáidéeyéica Dios càide iyúwaté Abraham yeebáidáaná. Iná wáaliacawa càmita yéewa weedáca walíwa yái cayábéerica ìwalíse yái wamànínáca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná.

¹⁹ Siúcade cawàwanáta áibanái iwàwa isutáca yéemlawa núa cánáté yéewaná Dios imàacaca itàacáíwa profeta Moisés irí ichùullacáténáté israelitanái. Uwé, Dios imàacacaté nalí itàacáíwa yéewanápiná wáaliacawa cabáyawanáca macái èeri mìnánái, càmita nacái wamàni càide iyúwa Dios íimáaná. Iwàwacutácaté namànica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná àta Abraham itaquérinámi yàanàacatalétaté aléi èeri iriculé, yái Cristoca, Dios icàlidéericaté irí cáimiétacanéeri iyú imàacáanápínáté Cristo imànica cayábéeri èeri

mìnanáí irí. Dios imàacacaté tàacáisi yàasu àngelnáí iríwa nacàlidacaténáté itàacái Moisés irí, néese Moisés ichùulìacaté israelitanáí namànínápínáté càide iyúwa Dios ímáaná. ²⁰ Quéwa abéerita yái Dios itàanírìcaté Abraham irí, càmìtaté Dios ibànùà àngelnáí nacàlidacaténáté Abraham irí Dios imànínápínáté irí cayábéeri mawèníri iyú. Iná yái wawàsi Dios imànírìcaté cáimiétacanéeri iyú Abraham yáapicha, cachàinírìcani Moisés yàasu tàacáisi ícha.

El propósito de la ley

²¹ Yái tàacáisi nucàlidéericuéca pirí càmìta ímáaná profeta Moisés yàasu tàacáisi yùuwide imànica Dios itàacái, yáara wawàsi Dios imànírìcaté cáimiétacanéeri iyú Abraham yáapicha. ¡Càmírìta! Néese Dios càmìta mabáyawaná íicáca wía ìwalíise yái wamànínácà càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ichùullianá wía. Iná Moisés yàasu tàacáisi càmìta yáalímá yàaca wacáuca càmírì imáalàawa. ²² Càita nacái Dios itàacái icàlidaca walíni: Wabáyawaná ichàini idacùaca wía iyúwa presoíyéi, macáita wía èeri mìnánáica. Càica Dios itàacái ímaca yéewanápiná cawínácaalí yeebáidéeyéica Jesucristo náalímáanápíná needáca nalíwa yái cayábéerica Dios íméericaté cáimiétacanéeri iyú imànínápínáté nalí.

²³ Ipíchawáiseté Jesucristo yàanàaca aléi èeri iriculé, wía judíoca càmìtaté yéewa weebáidacani iwasàacaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha. Yái tàacáisi profeta Moisés itànèericaté Dios inùmàllicúise ichùulìacaté wía cachàinírìri iyú, idacùacaté wía nacái iyúwa presoíyéi, cabáyawanácáináté wía. Càité wàyaca, wía

judíoca, àta Dios imàacatalétaté wáaliacawa iwàwacutáanaté weebáidaca Jesucristo.

²⁴ Péemiácué comparación: Càasuíri asìali idèniaca yàasu wenàiwicawa icuèrica íiwacali yéenibewa. Càita nacái yái Moisés yàasu tàacáisica, càicaténide iyúwa Dios yàasu wenàiwica icuèricaté wía judíoca àta Cristo yàanàacatalétaté yéewanápiná mabáyawanáca Dios iicáca wía iwalíse yái weebáidáanáca Cristo.

²⁵ Quéwa Cristo idéca yàanàaca, íná weebáidaca itàacái. Càmita quirínama profeta Moisés yàasu tàacáisi icùaca wía, càide iyúwa càasuíri yàasu wenàiwica càmita icùa íiwacali yéenibewa, béeyéicaalí nía. Néese Cristo icùaca wía siùcáisede. ²⁶ Yá nacái Dios yéenibecuéca pía macáita, píacué càmiyéica judío peebáidacáinácué Cristo Jesús itàacái. Yá pìyacuéca abédanamata Cristo Jesús yáapicha.

²⁷ Bàaluité pibautizácuécawa píasáidacaténácué peebáidaca Cristo Jesús, yá pidàbacatécué pìyaca abédanamata Cristo yáapicha, pìyacuéca nacái siùcade càide iyúwa Cristo íiwitáise iyáaná.

²⁸ Cáinináca Dios iicáca wía macáita abédanamata. Canácata wenàiwica Dios iiquéerica iyúwa áiba íiwitáaná judiónái íicha, judíocaalí wía, càita nacái càmiyéicaalí judío wía, càita nacái áibanái yàasu wenàiwicacaalí wía, càita nacái yèepunícaalíwa máiwacalináwaca wía, càita nacái asianáicaalí wía, càita nacái inanáicaalí wía, néese wàyacaalí abédanamata Cristo Jesús yáapicha, yá cayábaca Dios iicáca wía macáita abédanamata. ²⁹ Yá nacái Cristo yàasunáicaalícué pía, yásí Dios iicácuéca pía iyúwa Abraham itaquénáinámi nacái. Càipiná nacái Dios imànicuéca piríwa yái cayábéerica càide iyúwaté icàlidáanaté Abraham iríni cáimiétacanéri

iyú.

4

1-2 Siùcade nucàlidacué pírí comparaciòn píalíacaténácuéwa profeta Moisés yàasu tàacáisi ìwali, yái áiba ííwitáanáca tàacáisi Jesucristo itàacái íicha. Cawinácaalí wenàiwica imàníyéica mamáalàacata càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná nawàwacáiná cayábaca Dios iicáca nía, càica níade iyúwa càasuíri ìiri idècunitàacá sùmàicani. Càmitàacá yéewa idènìaca yáaniri yàasu cawèníriwa. Iwàwacutá imànica càide iyúwa icuèrinánái íimáaná. Iná càicanide iyúwa nàasu wenàiwica íbaidéerica mawèníri iyú càiripináta. Quéwa yái sùmài yáanirica idéca imàacaca abé èeripiná, béericatalépináta yái ìirica. Iná yéewa yàanàacaalí ùuculliri yàasu èeri, yásí namàacaca idènìaca yáaniri yàasu cawèníriwa. Yái ùucullirica, càicanide iyúwa wía ìyéeyéica abédanamata Jesucristo yáapicha. Wáaniri Dios idéca yàaca walí yái cawènírica: Idéca iwasàaca wía yàasu yùuwichàacáisi íichawa ìwalíise yái weebáidáanáca Jesucristo. ³ Bàaluité càicuéca wíade iyúwa yái sùmài nachùulièricaté. Wàyacaté càide iyúwa nàasu wenàiwica íbaidéeyéica mawèníri iyú càiripináta, demonionái idacùacáinaté wáiwitáise bàaluité, níara báawéeyéica ángelca icuèyéica yàasu cáli chènuníseeyéiwa, ichùulièyéica nacái èeri mìnánái ííwitáise càníiyéica yáalía Dios ìwali. ⁴ Quéwa Dios íináidacatéwa ibànùanápínaté Ìiriwa aléi èeri iriculé, íná yéenáiwaná yàanàacaalíte, yáté Dios ibànùaca Ìiriwa imusúacaténáwa abéechúa inánái íicha. Judíosàiricaténi, íná imànicaté càide iyúwa judío

íiwitáise ìyáaná, iyúwa nacái Dios itàacái íimáaná, yái tàacáisi profeta Moisés itànèericaté ichùulìacaténá judíonái. ⁵ Dios ibànùacaté Iiriwa iwasàacaténá wía íicha yái càulenéri tàacáisi profeta Moisés itànèericaté Dios inùmàlicuíse, wía judíoca. Càité Dios Iiri iwasàaca wía, iwasàacué nacái pía, Dios yeedácaténá wía macáita yéenibepináwa. Iná càmita iwàwacutá wamànica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná cayábáanápíná Dios iicáca wíatá. ⁶ Néese yáasáidacaténá Dios yéenibeca wía, yá Dios ibànùaca walí Espíritu Santo wawàwaliculé, yái Espíritu Dios Iiri ibànùerica. Iná yéewa wáimaca Dios irí Espíritu Santo íiwitáise iyú: “¡Píá, Wáaniri, cáininéerica waicáca!” Iná yéewa wáimaca. ⁷ Càita Dios isùmàireca pía, càmita quirínama demonio idacùa píiwitáise càmicáiná nàasu wenàiwica pía quirínama, néese Dios Iiri idéca iwasàaca pía náicha. Siùcáise de Dios isùmàireca pía, iná Dios idéca nacái iwasàaca pía yàasu yùuwichàacáisi íichawa.

Pablo se preocupa por los creyentes

⁸ Píacué càmíyéica judío, bàaluité càmítacué píalíawa Dios ìwali, yáté càicuéca píade iyúwa demonio yàasu wenàiwica, demonionái idacùacáinácué píiwitáise, placaténáté nacàaluíniná, níara cuwáináica, íipidenéeyéica diosnái, bàaluitécáiná piyúunáidacuéca báisíiri Diosca nía. ⁹ Quéwacué siùcade píalíacuécawa Dios ìwali. Cayába cachàini núumaca Dios idéca iicácuéca pipualé quéchatécáwa imànicaténácué píri cayábéeri. Iná ¿cánácué piwàwa pèepùacawa Dios íicha pèebáidacaténá demonio itàacái àniwa, níái canápinéeyéica càmíyéicué yáalimá iyúudàaca

pía? ¿Cánacué piwàwa pimàacaca nadacùaca pìiwitáise àniwa? Pidàbacaalícué pimànica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná cayábáanápíná Dios iicácuéca pía, yásí càicuéca píade iyúwa wenàiwica iwàwéeyéica demonio nadacùaca íiwitáise. ¹⁰ Aibanái idéca ichìwáidacuéca pía, íná pidécuéca pidàbaca pimànica macái culto íiwitáaná càide iyúwa judiónái imàníiná sábadò írìcu, áiba èeri nacái, quéeri imanùbaca nacái, camuí imanùbaca nacái. Càitacué pimànica madécaná culto cayábáanápínacué máadáini Dios iicáca pía, piyúnáidacáinacué piwasàanápíná píawawa Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha ìwalíise yái pimàníináca culto. ¹¹ Iná máini achúmaca nuwàwa nuínáidacawa pìwalicué cawàwanáta canáca iwèni yái nuéwáidáanátécuéca pía. Peebáidacaalícué cachìwéeyéi yàasu tàacáisi, yásí canáca iwèni meedá yái nuéwáidáanátécuéca pía.

¹² Píacué nuénánáica, nusutacué píicha wawàsi manuísíwata. Pìyacué càide iyúwa nùyáaná. Càmita numàni mamáalàacata càulenéri wawàsi judiónái imànírica cayábáanápíná náapicha Dios. Néese nuíbàaca nuwàwawa abéerita Jesucristo iwéré iwasàcaténá núa Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha càide iyúwacué píibàanáté piwàwawa Jesucristo iwéré peebáidacaalítécué itàacái quéechatécáwa. Bàaluté nùyacaalítécué píapicha, càmitaté pimàni nulí báawéeri. ¹³ Píalíacuéwa nùuwichàacatéwa uláicái iyú quéechatécáwa nucàlidacaalítécué pírì yái tàacáisi íméerica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. ¹⁴ Yái nùuwichàanácawa uláicái iyú yáalimáidacatécué iicáwa pía báawáanápínaté piicáca núa, nùasu

tàacáisi nacái, máinicáiná báawaca yái uláicáica. Quéwacué càmítaté báawa piicáca núa uláicái ìwalíse. Càmítaté nacái piúca píichawa núa, néese pitàidacatécué núa cayábéeri iyú, peedácatécué núa pìataléwa càide iyúwa idéca nacáicaalí Dios yàasu ángel yàanàaca pìatalécué; ìpimànicatécué nulí cayábéeri càide iyúwa idéca nacáicaalí Jesucristo yàanàaca pìatalécué! ¹⁵ ¿Cánácué càmíta casímái piwàwa núapicha càide iyúwaté quéchatécáwa? Núalimácué nucàlidaca piináwaná ìwali cayábéeri iyú máinicuéca piwàwacaté piyúudàaca núa, ínáté píalimácaalícué pimusúadaca pituíwa pimàacacaténácué nutuípinátáni, yá pimànicatécué càiritá. ¹⁶ Quéwa siùcade nuínáidacawa cawàwanátacué piicáca núa càide iyúwa piùwidewa, ìwalíse yái nucàlidáanacatécué pírí báisíiri tàacáisi.

¹⁷ Níara cachìwéeyéica nàacué picàaluíniná, namànicuéca pírí máiní cayábéeri iyú nacái cáininácaténácué piicáca nía, quéwa càmítacué nawàwa pírí cayábéeri. Nawàwacué báawaca piicáca wía piicácaténácué níata cáimiétaquéri iyú. ¹⁸ Cayábaca nuémìlaca áibanái iináwaná ìwali namànicaalícué pírí cayábéeri nawàwacáiná nayúudàacuéca pía. Cayábaca nacái namànicaalícué pírí cayábéeri càiripináta, càmíirita abéta nùyacatáitacué píapicha. ¹⁹ Píacué cáininéeyéica nuicáca càide iyúwa nuénibewa, máinicué achúmaca nuínáidacawa nuwàwawa pìwalícué àniwa càide iyúwa achúmáaná inanái ìwàwa ùuwichàacaalíwa cáiwíiri iyú umusúadacaténá iicá èeri. Yá nùuwichàapináwa nuwàwalìcuísewa mamáalàacata

àta peebáidacataléta Cristo itàacái tàì íiméeri iyú pidèniacaténácué Cristo íiwitáise manuísíwata. ²⁰ ¡Máinicué nuwàwaca nùyaca píapicha siùcade nutàanicaténácué píapicha éeréeri iyúta, càmicáiná núlía cayába càinácaalícué iwàwacutáaná núumaca piri!

El ejemplo de Agar y Sara

²¹ Picàlidacué nulí abéeri wawàsi, píacué càmiyéica judío iwàwéeyéica idacùaca íiwitáisewa pimànicaténácué càide iyúwa càulenéri tàacáisi íimáaná, yái tàacáisi profeta Moisés itànèericaté ichùuliacaténaté judiónái. Báisícaalícué piwàwa pimànica càide iyúwa yái tàacáisi íimáaná Dios íwasàanápinácué pía yàasu yùuwichàacáisi íichawa, néese ¿cánácué càmitàacá péewáidawa ìwali cayábéeri iyú píalíacaténácuéwa càinácaalí íimáaná? ²² Dios itàacái profeta Moisés itànèericaté íimaca: Abraham idèniacaté íinuwa idàbáanéechúa íipidenéechúaca Sara, càmicíhúaca yàasu wenàiwica. Idèniacaté nacái íinuwa íipidenéechúa Agar, úái Sara yàasu wenàiwicaca íibaidéechúaca nalí mawèníri iyú càiripináta. Abraham idèniacaté ìriwa Ismael Agar yáapicha. Idèniacaté nacái ìriwa Isaac Sara yáapicha. ²³ Uái Agarca, nàasu wenàiwica íibaidéechúaca nalí, udéericucaté, néese umusúadaca iicá èeri càide iyúwa macái èeri mìnaná ímàíná. Quéwa úái Saraca, càmicíhúataté nàasu wenàiwica, umusúadacaté iicá èeri Dios imànicáinaté yái càmíríca wenàiwica idé imànica, càmicáinaté yáalimá Sara udéericu, quéwa Dios ichàiniadacaté úa udèniacaténá uìriwa Abraham yáapicha càide iyúwaté Dios icàlidáaná

Abraham iríni quéechatécáwa, cáimiétacanéeri iyú. ²⁴ Yái tàacáisi pucháiba inanái ìwalíríca yáasáidaca walí comparación. Níái pucháiba inanáica ímáanáca càicanide iyúwa pucháiba wawàsi Dios imàníricaté wenàiwicanái yáapicha yàasu wenàiwicacaténáté nía. Abéeri wawàsi yácata yái Dios itàacái profeta Moisés itànèericaté ichùuliacaténá israelitanái nàyamáacaalítéwa mawiénita manuírí dúli irí ípidenéeri Sinaí, Dios imànicatáicaté náapicha wawàsi icúanáté nía. Yái Moisés yàasu tàacáisica, càicanide iyúwa Agar, úái nàasu wenàiwica íbaidéechúacaté mawèníri iyú càiripináta. Péemíacué comparación: Macái sùmàì imusuéricatéwa nàasu wenàiwica ícha iwàwacutátaté íbaidaca yáatúa íiwacali iríwa mawèníri iyú càiripináta. Càita nacái cawinácaalí wenàiwica iwàwéeyéica isímáidaca Dios ìwalíse yái namàníináca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná, càica níade iyúwa áibanái yàasu wenàiwica íbaidéeyéica mawèníri iyú càiripináta. ²⁵ Iná Agar ímáanáca càicanide iyúwa Sinaí yàasu manuírí dúli, iyéerica Arabia yàasu cáli ínata. Siúcade Jerusalén iyacàlená mìnanáì càmíiyéi yeebáida Jesucristo itàacái càica níade iyúwa Agar yéenibe, úái nàasu wenàiwica íbaidéechúacaté mawèníri iyú càiripináta, níacáiná judiónái namànica mamáalàacata càide iyúwa bàaluisàimi tàacáisi ímáaná Moisés itànèericaté ichùuliacaténá israelitanái, quéwa canácatáita náalimá còi nawasàaca níawawa Dios yàasu yúuwichàacáisi ícha. ²⁶ Quéwa úái Saraca, càmíichúataté nàasu wenàiwica, ímáanáca càicanide iyúwa wàyacàlepiná chènuníiséeri ípidenácataléca wàlisài Jerusalén,

wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Canácata idacuèri wía iyúwa nàasu wenàiwica íbaidéeyéica mawèníri iyú càiripináta, Jesucristocáiná idéca iwasàaca wía ícha yái càulenéeri tàacáisica Moisés ichùulìericaté iyú israelitanái. ²⁷ Wáaliacawa wadèniaca wàyacàlepináwa yái Jerusalén ìyacàlená chènuníséerica, yácáiná áiba profeta itànàacaté comparación Jerusalén ìwali Dios inùmaliçuise. Càica ímáanáca yái comparaciónca: Píacué Jerusalén ìyacàlená chènuníséeri mìnánáica. Aibanái iicácuéca pía iyúwa máisibáanata meedá càide iyúwa abéechúa inanái cà míchúa yáalimá idèniaca yéenibewa. Quéwa, siúcade casímáicué piwáwa manuíwata, pimáidacué casímáiri iyú nacái. Manùbapínacué pía náicha níara imàniyéica mamáalàacata càide iyúwa profeta Moisés yàasu tàacáisi bàaluisàimi ímáaná cayábáanápina Dios iicáca nía, càica ímáanáca yái comparaciónca. ²⁸ Píacué nuénánáica, càicuéca píade iyúwa Abraham ìiri ípidenéericaté Isaac. Píatacué Dios iiquéeyéica iyúwa Abraham itaquénáinámi. Píatacué Dios icàlidéeyéicaté ìwali Abraham irí itaquénáinápinaté nía, píacué yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. ²⁹ Quéwa siúcade áibanái judío cà míiyéica yeebáida Jesucristo itàacái namànica walí báawéeri càide iyúwa Agar ìiri Ismael imànínaté báawéeri Sara ìiri irí, ípidenéericaté Isaac. Yái Ismael imusúacaté iicá èeri càide iyúwa macái èeri mìnánái iyáaná, quéwa Espíritu Santo imànicaté yái cà míirica wenàiwica idé imànica yéewacáténaté Isaac imusúa iicá èeri. Càita nacái Espíritu Santo idéca imàacaca Dios yéenibeca wía.

Yá nacái judiónái imàníiyéica mamáalàacata càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi bàaluisàimi ímáaná nàuwichàidaca wía. ³⁰ Dios ímacaté Abraham irí bàaluité: “Pichùulia píichawa úái Agarca, pìasu wenàiwicaca íbaidéechúaca pírí mawèníri iyú; pibànùà úapicha uìri nacái, nàacaténáwa déeculé píicha; canácáiná yéewanápiná íbaidéechúaca pírí uìri yeedáca pìasumi yáapicha yái pìiri Isaac, pidènièrica píinu Sara yáapichawa, úái cà míchúaca íbaida mawèníri iyú càiripináta”, càité ímaca. ³¹ Iná píacué nuénánáica, wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, càmita càì wíade iyúwa Agar yéenibe, íbaidéeyéipinaté mawèníri iyú càiripináta càide iyúwa áibanái yàasu wenàiwica meedá. Càmita iwàwacutá wamànica mamáalàacata càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi bàaluisàimi ímáaná. Néese càica wíade iyúwa Sara yéenibe, úái cà míchúacaté áibanái yàasu wenàiwica, Jesucristocáiná idéca iwasàaca wía, yéewacaténá Dios yéenibeca wía.

5

Firmes en la libertad

¹ Cristo idéca iwasàaca wía ícha yái càulenéri tàacáisica profeta Moisés ichùulièricaté iyú israelitanái. Iná càmita iwàwacutá wamànica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná cayábánápiná wáapicha Dios Cristo yéetácáinatéwa wáichawalíná wabáyawaná iwálise iwasàacaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha. Iná cachànicué píiwitáise pèepunícaténácuéwa macàaluínináwaca. Aibanái iwàwa idacùacuéca píiwitáise àniwa iyúwa nàasu wenàiwica iwàwacutéeyéica íbaidaca cachàini mawèníri iyú càiripináta. Náimaca

iwàwacutáanásacué pimànica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi bàaluisàimi ímáaná cayábáanápíná Dios iicácuéca pía. Picácué peebá nachìwa.

² Péemìacué nulí cayába. Núa Pablo núumacué pirí, píacué càmiyéica judío, pimàacacaalícué cachìwéeyéi namànicuéca pirí circuncisión piwasàanápínácué píawawa Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha, néese càmitanica Cristo iwasàacué píawa. ³ Nuwàwa nucàlidacuéca pirí àniwani: ábacaalí asìali imàacacaalí namànica irí circuncisión cayábáanápíná Dios iicàceni, yásí iwàwacutáca imànica macáita machacàníiri iyú càide iyúwa Moisés ichùulianáté israelitanái.

⁴ Píacué iwàwéeyéica mabáyawanáca Dios iicáca pía ìwalíise yái pimànínácuéca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná. Péemìacué cayába: Pidécúéca piwènúadaca píiwitáisewa Cristo íicha, piúcacáinácué píichawani, yái cayábéerica Dios iwàwéericuéca imànica pirí. ⁵ Quéwa wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, Espíritu Santo imàacaca wáaliacawa, imàaca nacái weebáidaca mabáyawanáanáca Dios iicáca wía. ⁶ Wía ìyéeyéica abédanamata Cristo Jesús yáapicha, canáta iwèni Dios irí áibanái imànicaalí walí circuncisión, càita nacái càmicaalí namàni walí circuncisión. Abéerita iwàwacutá weebáidaca Jesucristo itàacái. Báisícaalí weebáidaca, yásí wamànipíná áibanái irí cayábéeri cáininéeri iyú.

⁷ Quéchatécáwa peebáidacatécué cayába. ¿Cánácué pimàaca áibanái cachìwéeyéi iwènúadaca píiwitáise íicha yái báisíiri tàacáisica? ⁸ Càmirita Dios yái imènladéericuéca pía; néese Dios idéca imáidacuéca pía iwasàacaténácué pía íicha yái càulenéeri wawàsica. ⁹ Aiba comparación

ímaca: “Nèewìadacaalí achúmanamata levadura ìbesi yèewi, yásí levadura imàacaca macáita ìbesi inísàacawa”, càì ímaca. Càita nacái pimàacacaalícué áiba wenàiwica yéewáidacuéca pía cachìwéeri tàacáisi iyú, yásí mesúnamáita macáita piméeràapínácuécawa báisíiri tàacáisi íicha. ¹⁰ Quéwa manuíca nuínáidacawa nuwàwawa Wáiwacali ìwali càminápinácué pínáidawa áibalé íicha yái nuínáidáanácawa. Núlalía nacáíwa Dios yùuwichàidáanápiná abédanama macáita cawinácaalí imèniadéericuéca pía cachìwéeri tàacáisi iyú.

¹¹ Píacué nuénánáica píalíacuéwa cayába càmita nuchùulla wenàiwica namàninápiná nalíwa circuncisión cayábáanápiná Dios iicáca nía. Nucàlidacaalí mamáalàacata nalítáni, yásí judíonái càmita nàuwichàida mamáalàacata núatá nùasu tàacáisi ìwalísewa, níacáiná judíoca nawàwaca macáita namànica circuncisión, náimacáiná càmitasa cayába Dios iicáca wenàiwica càmiyéica imàni circuncisión. Quéwa báawaca meedá judíonái iicáca nucàlidáaná Cristo ìwali yéetáanátéwa cruz ìwali wáichawalíná iwasàacaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. ¹² Quéwa níara imèniadéeyéicuéca pía cachìwéeri tàacáisi iyú pimàacacaténácué namànica pirí circuncisión cayábáanápiná Dios iicáca pía, néese ¿cáná càmita nèepùawa píchacué náiriadacaténá naináwatá? Báawacáiná Dios iicáca yái nachùullanácuéca pimànica circuncisión, píacué càmiyéica judío.

¹³ Néeni píacué nuénánáica, Dios idéca imáidacuéca pía iwasàacaténácué pía yéewanápinácué pèepunícawa matuíbanáiri iyú.

Càmítacué iwàwacutá pimànica càide iyúwa càulenéri tàacáisi ímáaná Moisés itànèericaté, quéwa picácué pimàni máiwitáiséeri iyú meedá càide iyúwa píiwitáise bàaluisàimi iwàwáaná imànica mamáalàacata. Néese piyúudàayacacuéwa píasáidacaténácué cáinináca piicáyacacawa. ¹⁴ Macáita tàacáisi Moisés itànèericaté Dios inùmaliçuíse ímáanáca abéerita wawàsi. Càì íimaca yái abéerita ichùullícanásica máiníri iwàwacutáca weebáidaca: “Cáininá piicáca áibanái wenàiwica, càide iyúwa cáinináaná piicáca píawawa”, càì íimaca. ¹⁵ Picácué picuísáyacawa, càita nacái picácué pitàaní báawéeri iyú piríwáaca càide iyúwa cuwèesiná yaamíayacacaalíwa, nayáyacaca nacáíwa. Pimànicaalícué càiri báawéeri, néese càmitacué quirínama cáinináca piicáyacacawa, yá nacái càmitacué quirínama peebáida Cristo itàacái.

Los deseos humanos y la vida por el Espíritu

¹⁶ Iná núumacué pirí: Piyacué càide iyúwa Espíritu Santo ichùullíanácué píá. Picácué pimàni càide iyúwa píiwitáise bàaluisàimi iwàwáanácué pimànica pibáyawanáwa. ¹⁷ Yácáiná wáiwitáise bàaluisàimi yùuwideca imànica Espíritu Santo. Càita nacái Espíritu Santo yùuwideca imànica wáiwitáise bàaluisàimi iwàwéerica wamànica wabáyawanáwa. Yá máiní nàuwidéyacacawa náipunitawáaca íná càulenácuéca pimànica cayábéeri càide iyúwa piwàwáaná. ¹⁸ Quéwa Espíritu Santo icùacaalícué píiwitáise, néese càmita yéewa Moisés yàasu tàacáisi bàaluisàimi icháawàacuéca pibáyawaná, pimànicáinácué cayábéeri càide iyúwa Dios ichùullíaná.

19 Macáita wáalíacawa càinácaalí iyú namànica níara yèepuníyécawa càide iyúwa náiwitáise bàaluisàimi cabáyawanéeri ichùullaná nía: Naimáca áiba yáapicha càmlíchúaca náinusíwa, càmlíríca nacái nanìrisíwa; namàni nacái nainá iyúwa casaquèeri wawàsi càmlíríca Dios ibatàa wenàiwica imànica; namànica macái báawéeri íiwitáaná málaléqueri iyú, mabáiníiri iyú áibanái yàacuésemi. 20 Nàaca cuwáiná yéenáwaná icàaluíniná, níái ídoloca; namàni nacái namàliyéidewa namáidacaténá demonionái iyúudàanápíná nía; nàuwidéyacacawa náipunitawáaca. Nacuísáyacacawa; báawaca naicáyacacawa nàasu cawèníiri ìwalísewáaca. Ráunamáita calúaca nía. Namànica macái wawàsi nalípináwa meedá; càmita nawàwa abédanaméeri náiwitáise áibanái yáapicha; naseríaca náichawáaca. 21 Nawàwa needáca nàasupínáwa áibanái wenàiwica yàasu; nanúaca wenàiwica; icàméeyéi nacái; camùnica nía, iyéeyéica máini manuí iyáacaléwa; yá namànica macái báawéeri íiwitáaná. Càita nùalàacuéca pía siùca àniwade càide iyúwaté nucàlidáanácué píri bàaluité: Macái wenàiwica imàníyéica ìyaca ibáyawanáwa càì mamáalàacata, canáca yéewanápíná nawàlùacawa Dios ìyacàle irìculé Dios icùacataléca macáita chènuniré.

22 Quéwa Espíritu Santo icùacaalí wáiwitáise, yásí cáinináca waicáca áibanái; cayábaca nacái wawàwa; matuíbanáica nacái wáiwitáise; wàidenìaca nacái wàuwichàanáwa matuíbanáiri iyú áibanái imànicaalí walí báawéeri; cayábaca nacái wáiwitáise; wamàni nacái áibanái irí cayábéeri; wamànica macáita machacàníiri iyú yéewanápíná manuíca áibanái ínáidacawa

iwàwawa wàwali. ²³ Espíritu Santo icùacaalí wáiwitáise, yá càmita cáimacái waicá wíawawa áibanái ícha; wacùà nacái wíawawa ipíchaná wamànica wabáyawanáwa. Iná wamàacacaalí Espíritu Santo icùaca wáiwitáise, yásí wamànica wàyaca càide iyúwa Dios itàacái ichùulianá wía. ²⁴ Càide iyúwaté natàtàná Jesucristo cruz ìwali, càita nacái wía Jesucristo yàasunáica, wadéca wawènúacawa wáiwitáise bàaluisàimi íchawa, càide iyúwa wadéca nacáicaalí watàtàaca wáiwitáise bàaluisàimiwa cruz ìwali yéetácaténáwa, macáita yái wabáyawanáca wawàwéerica wamànica. Càita iwàwacutá waicáca wíawawa iyúwa yéetéeyéimiwa càmiyéica yáalimá imànica ibáyawanáwa, ipíchaná wamànica wabáyawanáwa. ²⁵ Espíritu Santo idéca yàaca wacáuca wàlisài càmiírica imáalàawa, iná iwàwacutá wamàacaca Espíritu Santo icùaca wáiwitáise wamànicaténá càide iyúwa ichùulianá wía.

²⁶ Picácué cáimacái waicáca wíawawa áibanái ícha. Picácué nacái wáalimáidaca waicá wíawáaca calúanápíná wamànyacacawa. Picácué nacái báawa waicáyacacawa wàasu cawèníri ìwalísewáaca.

6

Ayúdense unos a otros

¹ Píacué nuénánáica, píalíacaalíwa abéeri péená idéca imànica isicúata ibáyawanáwa, néese abénaméeyéi pèewi Espíritu Santo icuèyéica íiwitáise níata iwàwacutá iyúudàacani iwènúadacaténá íiwitáisewa Dios írípíná àniwa, nàalàacani nacái imàcáanápíná íchawa ibáyawanáwa. Quéwa iwàwacutácué píalàacani éeréeri iyú.

Piicácué píichawa cayába nacái ipíchaná Satanás yáalimáidacuéca pía nacái pimàninápinácuéca pibáyawanáwa. ² Piyúudàayacacuéwa piwènúadánápiná píiwitáisewa Dios irípiná àniwa pibáyawaná íchacuéwa. Càipinácué pimànica càide iyúwaté Cristo ichùulianá wía, wía yeebáidéeyéica itàacái.

³ Picácué cachèini waicáca wíawawa áibanái ícha, wíacáiná èeri mìnaná, càmita báisí cachèinica wía. Cáimacáicalí waicáca wíawawa áibanái ícha, yásí wachìwáidacáita wíawawa meedá. ⁴ Macáitacué iwàwacutá píináidacawa piwàwalicuísewa ìwali yái pimàníricuéca asáísí cayábacaalíni. Néese cayábacaalíni, yásí yáalimácué casímáica pía piwàwalicuísewa ìwali yái pimànírica. Iwàwacutácué càmita cáimacái piicáca píawawa áibanái ícha. ⁵ Macáicáináta wía èeri mìnanáica áibaalí wawàwaca wamànica wabáyawanáwa, canácáiná mabáyawanéeri cháí èeri irìcu.

⁶ Cawinácaalícué yéewáida pía iyú yái Dios itàacái ímérica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha, piacué yàasupiná macái pìasu yéenáwa cayábéeri íiwitáaná imanùbaca piacaténácué iwèni.

⁷ Abénaméeyéi cachìwéeyéi náimaca càmitasa yéewa Dios iicáca yái pimàníricuéca, càmitasa nacái yùuwichàidapinácué píawa pibáyawaná ìwaliwa. Quéwa nachìwa meedá. Picácué peebá nalí. Càmitacué yéewa pichìwáidaca Dios, piicáanícáténácáita iquíniná meedá. Péemiacué comparación: Aiba ibànacaalí bànacalé íimi, yásí yeedáca yái bànacalé íiwitáaná ìyacanáca yàasu èeri irìcu. Càita nacái, càinácaalícué pimànica, yásí

Dios yàapínacué piwèni. ⁸ Cawinácaalí imànírica ibáyawanáwa càide iyúwa íiwitáise cabáyawanéeri iwàwáaná, yéetápinácawa yùuwichàacaténáwa càiripináta. Quéwa cawinácaalí imànírica càide iyúwa Espíritu Santo iwàwáaná, yeedápináca iríwa icáucawa camíiri imáalàawa Espíritu Santo yèeripináca irí. ⁹ Iná iwàwacutá càmita waméyáawa wamànica cayábéeri, yácáiná càmicaalí waméyáawa wamànica cayábéeri, yásí Dios yàapíná walí wàasu cawèníriwa áibaalípiná yéenáiwana yàanàacatalépináca. ¹⁰ Iná chácataínápinácaalí wáalimáca wamànica cayábéeri, iwàwacutá wamànica cayábéeri macái iríta, cachàiniwanái nacái nalí waiquéeyéica iyúwa wéenanáisiwawa neebáidacáiná Jesucristo itàacái.

Advertencias y saludos finales

¹¹ ¡Piicacué yái manuíri letra nutànèricuéca pirí siücade nutànàacaténacué pirí yái achúméerína tàacáisca nucáapi iyúwa! ¹² Níara ichùuliéyéica pimàlinápinacué piríwa circuncisión nacàlidaca càiri cachìwéeri tàacáisi cayábacaténácáita áibanái judiónái iicáca nía meedá. Càmita nawàwa judiónái yùuwichàidaca nía ìwalíise yái nacàlidáanáca tàacáisi íiméerica Jesucristo yéetáanátéwa cruz ìwali wáichawalíná iwasàcaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. ¹³ Níara judíoca càmita namàni macáita càide iyúwa profeta Moisés yàasu tàacáisi ichùulianá judiónái imànica. Canácata yáaliméerica imànica macáita machacàníiri iyú càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná. Nawàwacáita nacàlidaca naináwanáwa pìwalicué canùmaséeri iyú meedá; nawàwa nacàlidaca

nachùuliacuécasa pía pimànicaténácué circuncisión áibanáicaténá yáallíacawa néewáidacalécuéca pía, níái cachìwéeyéica. ¹⁴ Quéwa càmita nuwàwa nucàlidaca nuináwanáwa canùmaséeri iyú. Néese nuwàwa nucàlidaca abéerita Wáiwacali Jesucristo iináwaná ìwali, yéetácatéwa cruz ìwali iwasàacaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Cristo yéetácatéwa cruz ìwali nuíchawalíná, íná nuicáca núawawa nacái càide iyúwa wenàiwica yéetéericatéwa íicha macái wawàsi báawéerica èeri mìnánái iwàwéerica numànica. Canéeri nulí iwèni macáita yái báawéerica, càmita quirínama nuwàwa numàni cà. ¹⁵ Néese, wàyacaalí abédanamata Cristo Jesús yáapicha, yá canéeri walí iwèni wasèenái imànicaalí walí circuncisión, càita nacái càmicaalí namànité walí circuncisión. Abéerita cawènírica walí yái Dios iwàlisàidáanáca wáiwitáise, wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. ¹⁶ Nusutácué Dios íicha pirípinácué imàacáanápíná pìyaca matuíbanáiri iyú, iicáanápínácué pipualé nacái, macáitacué pía yeebáidéeyéica càide iyúwa nucàlidáanácué piríni, macáitacué pía nacái Dios yàasu wenàiwicaca báisíiri iyú.

¹⁷ Siúcáise de càmita nuwàwa áibanái íimaca càmitasa Jesús ibànùu núa, nasàiwicacaténá nulí wawàsi. Yái cabèesi yáaminá nùwalíserica yáasáidaca amaléeri iyú nudéca nùuwichàacawa Jesús irípiná yàasu wenàiwicacáiná núa.

¹⁸ Píacué nuénánáica, nusutácué Wáiwacali Jesucristo íicha pirípinácué imànínapíná pirí cayábéeri mawèníiri iyú, macáitacué pía. Báisíta, amén.

**El Nuevo Testamento de nuestro Señor
Jesucristo en el idioma piapoco
New Testament in Piapoco**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Piapoco

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Piapoco

pio

Colombia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Piapoco

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

15b1335d-e064-57a2-9f7f-a5383125b741